

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна
примірника
16 сот.
На провінції
20 сот.

політична, економічно-суспільна часопись.

(Редакція Руська ч. 3)

Виходить що дня
рано крім поне-
ділка.

Польські услівя а наші інтереси.

Як доносить польська офіційна преса з Варшави, гр. Ронікер мав у головній ній. квартирі представити услівя, під якими Поляки готові взяти участь у будові... своєї власної держави. Як не парадоксально се звучить, а однак так воно є. Поляки — і то т. зв. активісти, себто прахильники осередних держав хотять будувати свою державу лише під услівями.

Вони є: 1) доступ Польщі до моря, 2) інтегральність т. зв. Конгресівки, 3) інтегральність Галичини і 4) безпосередня границя між Польщею а Росією.

Лише перше з наведених умовин нам рівнодушне. Три прочі зачіпають натомість у високій мірі інтереси українського народу. Бож інтегральність т. зв. конгресівки, се річ инше, як влученя Холмщини і Підляша до Польщі, інтегральність Галичини, се певиконане зобовязання до її поділу і до утвореня окремого укр. краю, а безпосереднє межоване Польщі з Росією, можливе тільки через городненську губернію, заселену в шведській часті українцями, в північній Білорусіанамі. Значить: доступ Польщі до Росії можливий лише по відданю Польщі Підляша і південної Городенщини, земель на скрізь і споконвіку українських.

Що Польща своє, осередними державами на сяду їй накидуване державне істноване, починає від витягання своєї руки по чуже добро — до того ми вже успіли звикнути. Нехай однак так Поляки як і осередні держави вибють собі в голови, щоби Українці коли-небудь погодились з панованем Польщі в Холмщині, Підляшу та на якій-небудь иншій частині України або щоби Українці по сій війні згодили ся коли-небудь на оставане „под всупільним дахом“ у Галичині. Коли би Холм та Підляше зістали віддані Польщі, то се буде друга Альзація і Льотарингія в Європі, котрі укр. нарід скорше чи пізнійше силою від Польщі завевинляв.

Зокрема що до польських намагань по тілі укр. народу і наших братів. Білорусів, мати безпосередню межу з Росією — то спитаймо, по що Польщі отсе безпосереднє межоване з першорядним і природним ворогом осередних держав? Поляки кажуть, що для господарської будучини Польщі. Чи правда се, чи щиро подуманий сей аргумент?... Предінь-же Поляки мають широку межу до України і через се мають можливість до безпосередньої вимінної торгівлі з великим краєм, а через него з Сходом та шведним Сходом. Сеж очевидно, що мотивоване спільної праниці з Росією господарськими причинами є лише покрившкою мотивів властивих, а то політичних та мілітарних. Полякам ходять не о господарські користи, але о експанзію на Білу Русь, а ще більше о тісний союз Польщі з Росією проти України і проти Німеччини.

Для обох сих послідних держав потрібне, щоби між ними була спільна межа, щоби оба сі природні союзники мали легку і без-

посередню комунікацію проміж собою. За сим промовляють так господарські інтереси Німеччини, як і політично-мілітарні інтереси обох держав — Німеччини і України. Полякам ходить о се, щоби безпосередній доступ німецької торгівлі на Україну замкнути, а так само, щоби два природні союзники, Україна і Німеччина, на случай нової війни у Східній Європі не мали безпосереднього полученя залізничними шляхами і територією поміж собою. Натомість заміром Поляків є оточити Україну ворожим польсько-російським перстеном, через що Україна трапить як союзник Німеччини всяку майже вартість.

Як бачимо, жадачі і пляни Поляків сягають дуже далеко. Вони і тепер майже без виїмки завзяті вороги Німеччини і України. Як же небезпечними стали би вони, коли би оперли ся безпосередно о Росію. На се повинні звернути певну увагу так в Берліні як і в Києві.

Дві міри.

Тямимо добре той шум, який Поляки підняли були недавно з приводу мнимого наміру австрійського правительства поділити Галичину. З польської сторони счинилась прямо буря. Польські політики видвигали всі можливі та неможливі аргументи, що могли би засвідчити проти мнимих плянів правительства. І коли польські послы в парламенті кричали про кривду, яка могла би заподіятись Полякам в наслідок поділу Галичини, то польські члени палати панів сіли на иншого коника і хотіли переконати міродатні круги в Австрії, що поділ Галичини не є вказаний зі становища самої Австрії і містив-би в собі на будуче небезпеку відірвання східної Галичини.

Так говорив п. Стажинський, полохав Австрію тим самим аргументом і п. Пінінський, той сам п. Пінінський, що в часі російського наїзду публично погодив ся був з думкою, що Австрія мусить віддати східну Галичину царській Росії.

Польські бесідники підбивали ще й амбіцію австрійських патріотів, будьто поділ Галичини мав би бути переведений на домагане українського правительства. Значить отже, сусідна держава мішає ся у внутрішній справі придунайської монархії. Слова п. Стажинських і Пінінських нашли послух, ба й відгомін.

На однім із засідань палати вельмож запитав гр. Менсдорф тодішнього президента міністрів дра Зайдлера, чи правдивий є заміт, піднесений Поляками проти него, а саме, що він будьто-би приобіцяв чужій державі поділити Галичину. Як би се була правда — сказав гр. Менсдорф — то ні один австрійський патріот не підпирив би такого шефа кабінету.

Так зворушилась тоді совість „австрійських патріотів“, які з п. Стажинським і Пінінським у спільнім побоюваню за цілість Австрії, хотіли вкामінувати Зайдлера, Черніна і українське правительство.

Все те діялось в липни. А під кінець серпня з нагоди побуту кн. Радивиля (міністра заграничних справ польської, отже теж чужої, сусідної держави) у Відні, читаємо в німецьких дневниках:

В галицькій справі — сказав кн. Радивил, після „N. W. Tagblatt“, ось що: „Галицькому питаню присвячуємо повну увагу. Не хочемо галицьких Поляків лишити осторонь... Питане Галичини було в моїх пертрактаціях у Відні обширно обговорюване“.

„Gazeta poranna“ (ч. 4324) запевняє на тій основі, що „для Поляків існує дальше можливість реалізації найбільш категоричного домаганя, себто злученя Галичини з Королівством у одну державну цілість“.

Отже нині говорить ся і пишеть ся явно про те, що міністер сусідної чужої держави робить заходи в самім Відні, щоби „галицьких Поляків не лишити осторонь“, значить, иншими словами, щоби Галичину відірвати від Австрії і злучити з Королівством польським. А „австрійські патріоти“ сидять тихо. Мовчить і гр. Менсдорф...

Про шкільні бурси у Львові.

Пишуть нам з міста: Зі всіх майже міст в краю, в котрих находять ся середні школи, доходить газетні вісти про отворене буре для учеників і учениць. Всюди стараються, щоби нашій молодіжи, котрої фреквенція в школах через воєнні злидні утруднена і дуже підупала, допомочи в науці і придбати суспільности нових інтелігентних кадр, яких нам по війні буде так дуже неоставати. Виїмок творить тільки столичне місто Львів, в котрім находить ся найбільше число нашої шкільної молодіжи, де панує серед неї найтяжша нужда, і де понадто зібрані так великі ряди нашої інтелігенції, спосібні до громадської роботи.

Перед війною було тут багато всяких бурс, українських і русофільських, мужеських і дівочих; а тепер коли біда серед молодіжи безмірно збільшилась, не чуємо — нова дівочим інститутом СС. Василянок — нічого!

Перед феріями говорено, що кураторія Народного Дому мала робити заходи, щоби узискати уступлене війська з великого бурсового будинку при вулиці Курковій, і намірала отворити там інститут для гімназистів. Але видно, ті старани не удали ся, коли досі не читали ми звідтам ніякої відозви. Подібно скликано перед феріями збори для відновленя давньої бурси, що служила для гімназійної філії, і вибрано для переведеня сего для окремих комітет; але і звідси не маємо ніякої вісти і допускаємо, що комітет нічого в сій справі не зробив. Зі сторони головної академічної гімназії не порушувано навіть сего діла, хоч є там тільки професорів, котрі могли би і повинні сею справою завзяти ся. Педагогічне товариство має на ту ціль окремий будинок, в котрім було би вже легко отворити шкільний інститут. Однак воно волило той будинок винаймати на духовний семінар і побирати за него спокійно чивш, як

сповняти в с'їм тяжк'їм час'ї свою велику задачу. Вкінці не чуємо й від учител'їв п. к. мужеської педагогічної семінарії нічого про інтернати, як'ї там для бідних кандидат'їв істнували; а прецінь звісно, як мало у нас народних учител'їв і як дуже повинноби нам залежати на їх вихованю. У нас „на всіх язиках все мовчить і благоденствує“.

Справд'ї, не знаємо, що на таке поступованє казати. Фреквенція в наших львівських школах упала вже дос'ї в застрашаючий спосіб і можна сподіватись, що упаде ще більше. Многі спосібні ученики боять ся вибратись на науку, бо не знають, як собі поради́ти і де поді́тись. А ті, що було відважились, пропадають часто і фізично і морально, шлеп'яються то в сутеренах то по всяких інших жевідповідних поміщенях. А покликани до сего люди не журять ся тим!

Нам говорять на се, що у Львові тяжко роздобути живности і страшна дорожня, тому годі брати ся до отвореня бурс. Однак на се відповімо, що і по других містах відносини не лекші, а прецінь творять ся майже всюди шкільні бурси. Зрештою, чим тяжша у нас живність і чим тяжша виходить звідси нужда для молодіжи, тим цильнійшій вириває за сям обовязок для львівських людей піддержати свою молодіж. Гадаємо, що при щирій волі найшлиби ся вже, мимо всяких трудностей, на те способи. Ось по других містах, як читаємо в часописах, продумано такий вихід, що жадає ся від бурсаків зложеня одної частини удержаня в натураліях, а через се буває апровізаційна сторона, в значній частині вже самими інтересентами покривана. Також чуємо, що мимо прикрого часу заряджено там по сусідних повітах збірки жертв в живностях, котрі, хоч і в дрібних частках складані, виходять разом таки в поважну скількість. І чиж не можнаби ужити тих способів також у Львові? Вправд'ї уважає дехто підльвівських селян, котрі займають ся головно продажою своїх споживних артикулів, оцадними на тій точці; однак практика показує, що вони в потрібних случаях уміють бути також щедрими. Сеж освідомлені люди, котрі розуміють вагу річій. Крім того доставляє кожде село певний контингент учеників до львівських шкіл, а через те люди знають, що бурса булаби важним добром для них самих. Впрочім звісно загально, кільки то польських інституцій, монаших і добродійних, шлеп'яє ся кождої осени по сусідних львівських повітах і дістають від наших людей поважні жертви на свої цілі. Тим радше даби наш нард якусь частину зі свого добутку також на наш'ї бурси. Та треба лиш забратись до сего діла сейчас і відкликатись до народа у відповідний спосіб.

А с'їм ділом повинні зайнятись передовсім професори дотичних шкіл. Вони ж зістали спеціально поставлені при тих заведенях, їм повірена молодіж і вони побирають за ту працю своє удержанє і платню. Їх обовязком є не тільки відбути шаблонні лекційні години, але зайнятись також вихованєм і всіми потребами молодіжи. До них належить отже помочи своїм ученикам також до їх удержаня через закладанє бурс.

Нам дивно, що в львівських школах так много професорів, людей розумних і бувалих, а мимо того не почалась з їх сторони в так важній і обовязковій для них області ніяка праця. Від часу російського наїзду їде вже четвертий рік, а тут не робить ся в такій важній справі нічого. На наш'ї запити відповідають деякі панове учител'ї: що час для них саме дуже тяжкий, що вони заклопотані о власне житє і не годні подумати про інші річї. Правда, що час тяжкий, але се не звільняє їх від сповнення моральних і ідейних обовязків свого стану. Противно, чим тяжчий час, — а тяжчий не лиш для них, але і для молодіжи — тим більша повинність їх заопікуватись молодіжою. Ось в Перемишлі відносини певно не лекші як у Львові, а тамошні професори спромогли ся на отворенє аж трьох гімназійських бурс. І чомуж не булоби се можливе також у Львові?

Ми не хочемо підносити ниві жалів, які дають ся чути проти львівських профе-

сорів деколи в пресі, а ще більше серед публики. З признанєм підносимо ревну працю деяких з них на полях науки і в наукових товариствах; але що д'їє багато інших? Чиж не могли би зайнятись хоч би отворенєм бурси? Деякі учител'ї трудять ся в різних економічних інституціях, то чиж не були би спосібні зорганізувати також роботу для отвореня бурси? А другі товариші, чи не могли би розібрати поодинокі відділи тої праці між себе і вести їх доцільно? Все було би можливо і не так тяжко, а тільки треба трохи енергії і доброї волі.

Вправд'ї вже пізний нині час на отворенє бурси. Однак, їдучи за голосом загалу, ми підносимо ще в послідній хвилі таке домаганє до учительських зборів. Се переважна справа для цілого народа. Ми згадали вже, що фреквенція в наших школах дуже упала, і що суспільність буде потребувати по війні, по втраті численних рядів інтелігенції, багато нових сил, — отже заведбанє с'ї праці зі сторони покликаних людей було би воістину гріхом перед історією і народом. Ми раді би, щоби пп. професори застановились ще й тепер поважно над с'їм ділом і ввели його конечнє в житє. Хоч би воно мало й по місяцєви осушитись, то не буде воно безцільне. Численні ряди молодіжи будуть з жаждою на се вижидати.

Чекаємо на успіх сего голосу, а відповідаючи загальному бажаню не спустимо сего предмету з ока а повернемо ще нераз до нього.

Антанта признає самостійну Україну?

„Neues Wiener Tagblatt“ подає за „Hamburger Nachrichten“ важну відомість з Кліва, що сибірське провізоричне правительство в Омську признало Україну незалежною державою. Коли відомість ся виявить ся правдивою, то буде се означати признає Україну антантою як незалежну державу, а тим самим згоду на берестейський договір.

Що вивезли вже з України?

Міністер Гербель, хочаби довідатись, о скільки Україна виконує прийаті берестейським договором умови в справі доставки збіжжя для осередних держав, поручив дотичному департаментови предложити собі точні числа вивозу збіжжя і муки з України. Виявилось, що до сього часу відправлено зареєстрованих хлібних тягарових вагонів 6651, себто около 6,651.000 пудів; окрім того невьяснених ще тягарових вагонів, відправлених безпосередно владою осередних держав 8676, а всього 15.327 вагонів, що дає около 15,327.000 пудів збіжжя.

Проти відбудованя

„єдиної неділимої“.

Львованна, 16. VIII, 1918. Українське пресове бюро доносить: „Journal de Geneve“ з дня 15. с. м. критикує остро останню промову Бальфура, в якій він домагав ся нового зєднаня всіх народностей, які давнійше належали до Росії.

Швайцарський дневник каже, що всі сї народи булиб, що правда, раді визволити ся з під німецького панованя, одначе з другої сторони божевільною була би спроба зєднати їх знову в одну російську державу. Та-

зета пригадує вкінці Бальфура, що Англія свого часу призвала самостійність України і Фінляндії.

Знищенє відділу Гребенка.

„Vossische Zeitung“ з дня 21. серпня доносить: Банда Гребенка явилась недавно в околиці Звенигородки на полудне від Кліва. Німецькі війська виступили проти неї. Повстанці завернули на схід. За ними пішли німецькі відділи. В околиці Кременчука над Дніпром в місцевості Марцалєв задержали ся повстанці знова. Їх начисляли на 1200 людей. Мали вони 10 скорострілів і кілька гармат. Німецькі війська заатакували їх, виперли на північний схід в напрямі Полтави і тут їх знищили. Повстанці стратили 800 людей убитими. Німцям дістала ся добыча 6 скорострілів, 30 коний 45 тисяч патронів і велика скількість воєнних матеріалів. Решта повстанців по 50 до 100 людей утікла в північний і східний напрямі. Німецькі війська переслідували їх і знищили. Більший відділ в силі 150 людей побито на північ від Полтави в селі Зенкові. Тут здобуто 2 гармати. Можна уважати, що банда Гребенки є цілком знищеня. Проти менших ватаг висилають Німці летучі відділи. Поволи край успокоює ся і селянство присуває до робіт коло жнив.

Розділ земельної власности на Сибірі.

З Вороніжжя доносять, що сибірське правительство опрацьовує проєкт розділу земельної власности між Чехо-Словаків, які беруть участь в боях проти військ совітів.

Осінна кампанія.

Маршалок Фох сказав про положенє на західнім фронті ось що: Надію ся, що в осени зведемо бої, які мати-муть рішаче значінє. Не маю наміру недоцінювати силу опору німецьких військ, та треба вказати на переважуючі нині середники антанті, які ще постійно зростати муть. Неприятель зміркував вже, що не доцінював військову силу Америки, якій підводні судна не великі перешкодити.

Битва у Франції.

Берлін, 25 серпня. Урядово. На п'ятиденній захід від Іпр успішні бої на передполі. З обох боків Bailleut і каналу La Bassee відбули ся частинні ворожі наступи від наших ліній.

Між Аррас а Соммою Англіїці продовжали свої наступи. Міцна, панцирними возами ведена піхота, ударила вчасним ранком між Neuville і St. Leger, вона розбила ся перед нашими лініями серед тяжких втрат. Відділи, що стояли в St. Leger уступили після приказу на лінію бовву на схід. Також перед Могу розбили ся ворожі наступи. Міцні, ворожі наступи йшли кілька разів приступами проти нашої фронту, який біжить після боїв з 23 серпня на захід від Behaques—Varamme—Wargencourt. Точка тяжкості наступів при допомозі численних панцирних возів, була справлена саме проти Varamme. Ми розбили наступ. Поручник Енгельгардт знявив в послідних днях 8 панцирних возів.

Проти нашої лінії, відставленої з Анкри, напер ворог гостро і двигнув ся пополудни з Courcellette і Fozieres до наступу проти Martimisch—Bazentin. Пруські відділи ударили в протинаступі у крило порога і відкинули його почерез Fozieres.

На схід від Альберт аж до Сомми пробував ворог численними наступами проломити нашу лінію. Швайцарський дневник каже, що всі сї народи булиб, що правда, раді визволити ся з під німецького панованя, одначе з другої сторони божевільною була би спроба зєднати їх знову в одну російську державу. Та-

середини бового фронту привів ворог велике число панцирних возів. Пруси, Гесія і Віртембергів відбили ворога в зад. Вони відіпхнули його до Laboiselle і потерез Chaussée—Albert—Brau і нанесли йому тяжкі втрати. Лінія далеко вбита в ворога, після унічених борб на бовім фронті була в протягу ночі назад відсунена.

Від Сомми до Оіси бовва діяльність обмежила ся на огонь артилерії і малі сутички піхоти на північ від Roye і на захід від Оіси.

Над Ailette бовва діяльність ослабла. Між Ailette і Aisne слідували після міцного огню, проти Cresu au Mont і з обох боків Chavigny завзяті наступи, особливо обіч і на полудне Chavigny збиті густими фалами, їх відперто з найтяжшими для Французів втратами. Відзначили ся тут передовсім полки кінних стрільців.

Наша ескадра бомб скинула в ночі на 25 серпня на пристани, двірці, військові урядження і табори ворожих військ 75 тисяч чильограмів бомб.

Людендорф.

Заворушення в Польщі.

Варшава, 25-го серпня (Таб.). З нагоди третьої річниці існування варшавського генерал-губернаторства видав Безелер приказ, в котрім сказано:

В перших двох роках треба було налагодити управу в краю, в котрім не було ніяких урядників і привернути суспіль та безпеченство загального публичного життя.

В третім році мусіли ми укріпити розпочате діло. Часті непокоїчі заворушення з причини перевороту в Росії ставили до наших окупційних військ і органів безпеченства великі вимагання. Генерал-губернатор згадує з подякою і повним признанем про всіх, що з ним працювали нерас з нараженем власного життя.

В непевности.

"Illustr. Kurjer Codz.", розписуючи ся з підземом серця про добуток польського шкільництва — на Україні, наводить числа і назвиська, які, коли б їх правдивість прийняти на половину, дають погляд на роботу польських хижаків в чужій клуні. Після звіту "Курера", в останнім році шкільнім було 453 народних шкіл на Поділю, а вчло ся в них 32 тисячі українських дітей під кермою 660 польських учителів... На правобережній Україні засновано десять середних польських шкіл, а в Києві "дзяла" польська університетська колегія. Так там вже гарно засиділи ся панове Поляки на чужім обійстю, що як самі признають, мов грим з ясного неба упала на них "реакційна" установа, яка счеркує національні міністерства (польське, російське і жидівське). Тепер вони мусять всі справи свого культуртрегерства на Україні віддати до — українського міністерства. "Іл. Кур. Подзєснни" потерпає, як віднесеть ся до "буїно процвітаючого" на Україні польського шкільництва — українське міністерство просвіти.

Адміністрація нашої часописі знаходиться при улиці Синхустській ч. 21.

НОВИНИ.

— Підозріла місія. Про б. польського посла Заморського, який доставивсь в італійську неволю, організує там польські легіони проти Австрії ніше "Nowa Reforma" (ч. 365) ось що: Римська "L'Azione", орган італійської християнсько-демократичної партії, в отаті про місію мси. Ратія, легата папської

столиці для Польщі, подає розмову з п. Яном Заморським, послом до австр. Ради державної в геріопільського округу. По думці Заморського місія легата о. Ратія не обмежає ся лиш до церковних справ Королівства, але має обняти всі польські землі. Сей крок Папи є після п. Заморського виразним знаком, що Апостольська столиця під зглядом релігійних справ не признає політичного розділення живого польського організму.

— Крулевяки і галилеї. Якесь д. М. Б., що перебула вакації на селі у Холмщині одушевляє ся на сторінках "Kuryer-a Warszawsk-ogo", богатством села, успіхами польонізації, а при кінці згадує про немилу справу неурхильности місцевих Поляків до своїх галицьких земляків і землянок, що поставлені там скрізь на учительських посадах. "Крайня пора покінчити з кордонним патріотизмом — каже вона — а Поляків доброї волі і діла не ділити на "крулевяків і галилеїв!" Не треба нам, що правда бюрократів (притик австрійським Полякам — Ред.), потреба людей спосібних, рук до праці здорових і витривалих в кожній області, на кожному полі, без огляду на штучні кордони..."

— Судьба царської сімї. Переговори про переведеня царської сімї з Росії до Еспанії протягають ся. Большевицьке правительство зажадало, щоби йому були видані депоновані в англійських і французьких банках гроші Романових. На сям розбили ся переговори.

Архивназь Карло Стефан через дві доньки є споріднений з польською шляхтою, а іменно з Радивілими і Ляндкоронськими. Архивназь живе постійно в своїх добрах в містечку Живци, яке є замітне тим, що нема там ні одного жиди. За польських часів королівське місто Живець мало той привілей, що не впусало жидів у свої мурі. Хотіть привілей той давно погас, живецькі міщани боронять ся завзято перед поселенем жидів у місті і є такі солідарні, що нікто з них не продав би жидови ні хати, ні кусника землі, ба навіть не віднайме мешканя.

— В гостину до Відня вибрали ся в суботу знов італійські літаки і долетіли аж до Мірціушляг, відки їх завернули австрійські легуни. Відень в пору повідомлено про задуману гостину. Частина мешканців прихорювала ся до вказівок властей, друга частина з легкодушною цікавістю дожддала італійських гостей на улицах і площах Відня.

— Масарик і Падеревський. Перед своїм відїздом до Владивостоку відвідав проф. Масарик президента Вільсона і "фортепяного полковника" Падеревського, який — як звісно — організує в Америці польські легіони проти осередних держав.

— Про бій під Каневом. Варшавський генерал-губернатор оголосив інформації про бій Поляків з Німцями під Каневом. До того бою прийшло в наслідок сего, що польський генерал Осїєський, який проводив польським військом на Україні, після одержаних від варшавського польського правительства інструкцій, не хотів пристати на німецькі умови розоруженя. Німецькі війська окружили коло Канева польський корпус. Прийшло до короткої борби і Поляки були призовлені зложити оружя. Німцям піддало ся 600 польських офіцерів і 6000 жоввірів. Підчас бою уживали польські війська експлодуючих куль. В Миронові нашпили Німці на муніційних польських возах великі запаси сик куль.

— Репертуар українського театру у Львові. Саля тов. ім. М. Лисеня ул. Шапкевича ч. 5. Початок точно о год. пів до 8. вечером. В середу 28. серпня с. м. "Чорноморці" народна оперета в 3. діях Кухаренка-Старицького. В неділю 1. вересня "Трійка гільтаїв" водевіль в 5. діях Неестроя. Певна військова оркестра 15. н. п. Білети часе

можна набути в "Народній Торговлі", а в день вистави від 5. год. по полудни при касі театру.

— Повінь в Китаю. Ріка Кантон виступила з берегів. 5000 людей остало ся без даху. Для чверти мільона населеня не можна доставити живности. Помагає їм амер. Червоный Хрест.

— В прхв. укр. гімназії в Рогатині до 6 клас з попередного шк. р. прибувають: приготівка I VII. кл. При достаточнім числі кандидатів отворять ся і VIII. кл. До приготівки приймає ся хлопців і дівчат з укінченою IV. або III. кл. народною.

Бібліографія.

Д-р Дмитро Донцов: Українська державна думка і Європа. Політична розвідка. Накладом "Всесвітньої Бібліотеки", Ч. 15. Львів, 1918, 80, 80 стор. Ціна 3 кор. Зміст публікації найкраще перекажуть заголовки розділів. I. Українська державна думка. II. Розвій української державної думки від найдавійших часів до занепаду староруської держави до XIV ст. Розвиток української думки за час української республіки (стор. 1654—1734 р.) — Україна як російська провінція (від 1781 р.) її зносини з німецьким канцлером Герцбергом і з партіями Бетмана-Гольвега, пляни Гартмана-Бісмарка до тично української справи. Відбудова української держави від III. маніфесту "Центральної Ради". III. Розділ трангує про матеріальні та ідеальні передумови і підстави української державности. При кінці подає д. Іван Калинович спис публікацій і голосів преси про писання д-ра Д. Донцова.

"Наша Школа" (ч. 8.) містить:

О. Олександр Коренець: "Помічання до лектури монодії". — Др. Роман Ілевич: "Здачі нашого наукового письменства в теперішню пору". — Бібліографія: Рецензії і справоздана (проф. А. Андрохевич і др. Роман Ілевич). — З діяльности Головного Відділу Товариства "Учат. Громада".

Хто може забезпечити ся на життя в VIII. воєнній позичці в одинокім українським Товаристві взаїмних обезпечень на життя і ренти

„Карпатіі“
у Львові, вул. Руська ч. 18.

Кожда особа — мушена чи пенщина — від 15 до 60 року життя.

Очевидно також жоввіри, за яких може зголосити обезпеченя хто будь з їх родини.

Капітал для малых дітей можуть обезпечити родичі тим способом, що обезпечують ся родичі, а обезпечену суму признають для дитини.

На яку суму приймає обезпеченя на життя в VIII. воєнній позичці одинокі українське Товариство взаїмних обезпечень на життя і ренти

„КАРПАТІЯ“
у Львові, вул. Руська ч. 18.

Без лікарських оглядан від 1000 К до 5000 К.

З лікарськими оглядинами від 5000 Кор. в гору на яку хочете суму.

ОПОВІСТКИ.

Второк дня 27-го серпня 1918.

Нині 27-го серпня гр.-кат.: Михей прор. римо-кат.: Йосифа К.

Завтра 28-го серпня: гр.-кат.: Усп. Пр. Діви Марії, римо-кат.: Августина.

Виділ Руського Народного Дому в Калуші скликає отримати загальні збори членів на основі ухвали на дні 12 серпня 1918 р. повзатої — на день 29 серпня 1918 на год. 2 пополудня в комнатах „Хлопського Союзу“, з отрим порядком днівним:

- 1) Вибір Виділу,
2) Ухвала на затагнене позички на відбудову Руського Народного Дому,
3) Справи відбудови.
Калуш дні 21/8. 1918.
Микола Кочан, секретар.
о. М. Герасимович, голова.

Вписи до народної школи СС. Василянук у Львові при вул. Потоцького 95. відбудуться 2 і 3 вересня від 9—12. Початок шкільного року 4 вересня. Управа. 1-3

Товариство „Просвіта“ у Львові просить: 1) тих пн. що посідають фотографії покійних Федора Вовка, Івана Степенка, дра Андрія Коса, Ожальєстра Яричевського, о. Григорія Саврука (з Перегінська) і Володслава Федоровича, щоби звелили позичити на короткий час ці фотографії Товариству для поміщення відбитків з них в Календарі „Просвіти“ на 1919 р. 2) Пн. письменників, що запозичили поміщені свої творів в календарі, щоби рукописи прислали як найскорше до Канцелярії Товариства у Львові (ринок ч. 10). 3) Тих дд. що хочуть помістити оповістки, щоби текст оповісток, по змозі скоро надіслали, а то відтак не можливі бути поміщені, Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові.

Вписи для хлопців і дівчат до 4 класи мішаної, народної школи УПТ. ім. Льва у Львові на Личакові відбудуться в дні 29, 30 і 31 серпня 1918 р. від год. 9—1 рано і від год. 4—6 по пол. в льокалі четальній Просвіти ул. Личківська ч. 84 а. І. п. Наука буде відбувати ся в власнім льокалі школи ул. Личківська ч. 111 (напроти церкви св. Петра і Павла). 341 1—2

Вписи до Внешого муз. Інститута ім. М. Лисенка у Львові відбудуться в дні 30, 31 серпня і 1 вересня 1918 в годинах пополудневих в канцелярії Т-ва (ул. Шапкевича 5). Правильна наука розпочинає ся 2 вересня с. р. Заряд Інститута подбав про те, щоби нашій молодіжці уможавити побирання науки не тільки при на фортепьяні, смичкових інструментах, та солю співу, але і на інших оркестральних інструментах (флет, або й кларнет, і прочі дуті інстр. та арфа). Молодіж нашта повинна з сеї нагоди користати, бо се для нас однію дорогою до утворення в будучности власної симфонічної оркестри, а не оден може мати в сеї спосіб заперечу будучність чи то у нас, чи в інших оркестрах, тим більше, що дає ся тепер відчувати усюди великий брак гравців в оркестрах особливо на тих інструментах. Подас ся рівнож до відома, що на учителя при на вильовчелю довискано знамениту силу, в особі широко звісного челяста п. Богдана Березицького. Оплати шкільні вносять без ріжницї інструмента місячно: I. р. 12 К., II. р. 14 К., III. р. 16 К., IV. р. 18 К., V. р. 20 К., VI. р. 24 К., VII. р. 28 К., VIII. р. 32 К. — Солю спів 30 К. — (Вписове 4 К., на бібліотеку 1 К. річно). 391 1— Дирекція.

Бурса Шкільної Помочи в Рогатці прийме на р. шк. 1918/19 сорок учеників за доплатою 60 кор. місячно і доставою харчів, яких спис подаєть ся кождому при записі. За доставою таких самих харчів і оплатою 40 кор. місячно найдуть ученики приміщене в селянській бурсі. 3—3 р.

Інтелігентна Українка шядас посади до заряду дому, або до догляданя старшої особи. Відомість в Ред. „Українського Слова“ 5—10

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відкодивас.

Др Ст. Чикалюк в Тернополи

пробадить канцелярію адвокатську при ульци Тарновського ч. 9. 328 7—30

Адвокат

Др Стефан Брикович в Тернополи, відирив адвокатську канцелярію при ульци Коперника ч. 18. (партер) 285

ОГОЛОШЕННЯ.

Орної землі

з лісом на будову здатним і сіножати можна набути в довільній скількості недалеко Львова на власність. Зголошеня листовні до: Заряду тартаку Реклиець п. Мости великі. 295 9—10

Товари модні для пань і дітїй набути можна ул. Подлевського 3. І. п. через ганок.

Інтелігентний молодий чоловік, російський іпоколений оставший в Авотрії шукає якого небудь відповідного занятя. Знає руський, німецький і польський язык. Зголошеня до Ад. „Укр. Слова“ від Залатіс. 394 2—3

Пошукує ся сохідного інструктора для ученика III. кл. гімн. укр. на рік. Платня після умови. Зголошеня до гр. кат. уряду парохіального в Фитькові п. Тарновця лісна. 395 2—3

Заміняю книжки 4 кл. гімн. на 5 кл. гімн. ріжницю доплату або куплю. Зголошеня до 28 мажи 2—5 р. ул. Домса 6. І. (бітва св. Тереса). 384 2—2

Управителя магазину,

відповідно образованого, з практикою, диспонуемого кавцією або іншим забезпеченем маетковям прийме „Торговельна Спілька“ в Бібрці (воно Львова) сейчас за винагородженем після умови. Зголошеня посилати до Управи Спільки. 170 2—3

В Семинарії СС. Василянук в Яворові рік шкільний розпочне ся 5 вересня. Іспити вступні 5 і 6 вересня. Дирекція. 346 1—

Потрібна інтел. жєнщина до управи дому без рільк. господарства у священника. Подати ульця, вік, чи була де зайната, евентуально де, всякі свої обставини та прикметя і у кого можна засигнути інформацій. Парох. Уряд Жуків. п. Деханів. 397 1—3

Глядаю посади дяка і писаря громадського, в потреби могу запровадити науку для дітїй. Зголошеня С. В. Камінка стр 348 1—6

Загальні Збори.

Кружка Українського Педаг. Товариства в Долинї відбудуть ся дні 26 серпня б. р. с год. 9. рано в будинку укр. гімназії, з слідуючим порядком днівним: 1. Звіт устунуючого Виділу. 2. Вибір нового Виділу. 3. Загрожєне істнованя укр. гімназії в Долинї. 4. Внесєня членів. Просить ся о як найчисленнійшу участь всіх свідомих Українців повіту, з огляду на велику вагу справи.

За Виділ:

о. Т. Гернякевич, голова. 369 2—2
М. Творидло, секретар.

Конкурс.

Виділ Кружка У. П. Т. в Долинї розписує отрим конкурсу на прийатє учеників до бурси і інституту на шк. рік 1918/19.

Ульця прийатя:

а) До бурси: 70 К. місячно, в чім бодай половина в натуралїях. Річний додаток на інвентар 20 кор.

б) До інституту: 150 кор. місячно, в чім бодай половина в натуралїях. Річний додаток на інвентар 45 кор.

Ученики мають мати власні ліжка і постіль.

З огляду на обмежене число місць належить як найкорше слати зголошеня на адресу Дирекції гімназії в Долинї. 367 2—2

Конкурс.

Виділ Кружка Укр. Пед. Товариства в Долинї розписує отрим конкурсу на три кваліфіковані учительські сили до гімназії, з довільної групи предметів. Платня після умови, не менша одвак як в заведєних державних. Війєкових гр. „д“ сейчас рекламує ся.

Безпроволочні зголошеня слати на руку Дирекції української гімназії в Долинї. 368 2—2

Словарі:

- Кмідичевич В. Словар німецько-український 672 стор. брош. 18— К.
Оправлений в полотно 22— ”
Попович О. Українсько-німецький словар 1911: в полотні 15-40
Танчаковський О. Українсько-польська термінологія до шкільного і приватного ужитку 2— ”
Бариляк. Словар німецько-польський і польсько-німецький 6-60 ”
Мосбах-Лукашевський dto стор. 563. 15— ”
Книжки внослає ся за попередним надісланем грошій і кор. 2. — за порто, також за посилплатою.

Книгарня антикварська Арнольда Бардаха

Львів ул. Краківська ч. 1. (ріг ул. Трибунальської.) 342 1—2

Від адм. „Укр. Слова“

Вп. предплатників просимо о надісланє залягаючої предплати.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Table with 3 columns: Location (Lviv, border, abroad), Duration (year, half-year, quarter-year, month), and Price (in K and fr).

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ

Строчка двошпальцова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1-50 К.; в редакційній часті перед або по новинах 2 К. Некрольогія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осбною умовою.